

PO SPALIO VĒLIAVA

LKP ROKIŠKIO RK IR RAJONO DŽDT ORGANAS

Nr. 2 (1743)

1959 m. sausio mėn. 4 d., sekmadienis

Kalna 15 kap.

Kukurūzų auginimo grandis

Praėjusiais metais visoje eilėje mūsų rajono kolūkių išsaugo gausus kukurūzų derlius. Kolūkiečiai išmoko auginti šią vertingą kultūrą ir suprato, kad tik jos pagalba galima greitai ir pilnat aprūpinti gyvullus sultingu pašaru. Tačiau visumoje 1958 metais rajono kolūkiai dar neskyrė reikiamo dėmesio kukurūzams: džėnat pásitalkydavo, kad jų auginimui būdavo parenkama netinkama žemė, labai menkai arba iš viso netrėšama, o apie pastovius kukurūzų augintojų kadras niekas ir negalvojo. Todėl daugelyje vietuukurūzai skurdo, skendo piktžolėse, kol, galu gale, teko juos aparti. Šitokių klaidų mes negaliime kartoti štaiš metais. LKP Centro Komitetas ir LTSR Ministrų Taryba savo priimtame nutarime „Aplie pasiruošimą auginti kukurūzus 1959 metais“ įpareigojo visus partinius ir tarybinius darbuotojus, kolūkių pirmmininkus ir tarybinių ūkių direktorius, žemės ūkio specialistus imtis visų reikalinių priemonių gausiam kukurūzų deriliui išauginti. Dalis minėtame nūlarime išvardintų priemonių jau įgyvendinta ir mūsų rajone: visi kolūkiai jau išskyrė kukurūzų auginimui žemės sklypus, pradėjo i juos vežti organines trąšas, parinko šiam svarbiam darbui grandininkus, ku-riuos patvirtino partijos rajono komiteto bluras.

Dabartiniu metu visas pasiruošimo kukurūzams auginti darbas privalo būti perkeltas į kolūkius, konkrečiai — į sudarytas kukurūzų auginimo grandis. Jų grandininkai drauge su kolūkių valdybomis, laukininkystės brigadų brigadininkais pirmoje eilėje turi pasirūpinti organinių trąšų kaupimui ir jų išvežimui į laukus. Šiuo klasimiu nemažai padirbėjo Liudo Giros vardo, „Jau nosios gvardijos“ ir kitų kolūkiai, kurie mėšlą kompostuoja su durpėmis ir krauna laukuose į didžiules rietuvės. Taip paruoštos organinės trąšos gerai išlaikyo jose esantį azotą ir duoda dideli efekta.

Kitas labai svarbus klausimas, kurį turėtų rūpintis kukurūzų auginimo grandies grandininkas – tai darbo ir traukiamoji jėga grandyje. Žemės ūkio arčelių valdyboms rekomenduojama įval-riems smulkesniems darbams, susijusiems su ku-
kurūzų auginimu, prie grandininko sudaryti 2–3 žmonių grupę, o taip pat jo žiniai išskirti vieną kitą arkli. Reikia jau dabar rūmtai apsvarstyti ir mineralinių trąšų algabenimo bei jų saugojimo klausimą, paruošti patalpą trąšoms laikyti ir perduoti jas grandininkų žiniui. Žodžiu, reikalų daug. Atidėlioti jų negalima, nes nuo tinkamo pasiruo-
šimo didžiai dalimi priklausys ir kukurūzų derlius.

Drg. Chruščovo pranešimo partijos XXI susvažiavime tezėse bei TSKP CK gruodžio Plenumo nutarimuose išskelti milžiniški uždaviniai toliau didinti žemės ūkio produktų gamybą. Ir mūsų rajono žemdirbiams leks gerokai padirbėti keiliant laukų derlingumą, didinant gyvulininkystės produktų gamybą. O tai įmanoma pastekti tik turint tvirtą pašarų bazę, kurioje lemiamas valdymo tenka kukurūzams.

„LITERATŪROS TSR ISTORIJOS“ VIENTOMIS

lš spaudos išėjo „Lietuvos TSR istorijos“ vienlomis. Knygoje nušvilečiamas laikotarpis nuo seniausiu laikų iki 1957 metų. Viento-mio pratarmėje pažymima, kad šią knygą išleido respublikos Mokslių akademijos istorijos institutas. Kartu leidžiama Lietuvos istorija trim tomais. Šis leidinys yra jos sutrumpintas kursas.

torius—Lietuvos TSR Mokslių akademijos viceprezidentas profesorius J. Žlugžda. Knygos liražas—15 tūkstančių egzempliforių, apimtis—32,5 spaudos lanko. Ji gausiai iliustruota, turi žemėlapius ir chronologijos lentelę. „Lietuvos TSR istorija“ skirta vidurinių mokyklų istorijos dėstytojams, studentams, skaityojams, besidomintiems

Naujojo istorijos veikalo vyriausiasis redak-

Lietuvos Komunistų partijos Centro Komitetui ir Lietuvos TSR Ministry Tarybai

Tarybų Sąjungos Komunistų partijos Centro Komitetas ir TSRS Ministeriu Taryba su dideliu pasitenkinimu pažymi, kad Lietuvos TSR žemės ūkio darbuotojai, organizuodami socialistinį lenktyniavimą už tai, kad būtų įgyvendinti istoriniai parljos ir vyriausybės nutarimai smarkiai pakelti žemės ūkio gamybą, pastekė žymią laimėjimą, didindami gyvulininkystės produktų gamybą ir paruošas. Respublikos kolūkių ir tarybiniai ūkliai per vienuo lika 1958 metų mėnesių palyginti su atitinkamu 1957 metų laikotarpiu mėsos gamybą padidino 12 tūkstančių tonų, arba 126 procentai, tame tarpe kiaulienos gamybą padidino nuo 29 tūkstančių tonų iki 44 tūkstančių tonų, arba 49 procentais. Pleno pagaminia 409 tūkstančių tonų, arba 19 procentų daugiau, negu iki tos pat datos 1957 metais. Mėsos ir no gamybos padidintumas įgalino žymiai viršyli valstybinį produktų supirkimo planą respublikoje. Iki gruodžio 20 d. visoje respublikoje parduota valstybei 113 tūkstančių tonų mėsos, arba 117 procentai palyginti su metiniu planu, pieno parduota 539 tūkstančiai tonų, arba 117 procentų palyginti su nustatytu supirkimų planu. Respublikos kolūkiuose ir tarybiniuose ūkuose kartu padidėjo galvijų skaičius 12 procentų, jų tarpe karvių skaičius—17 procentų.

Tarybų Sąjungos Komunistų partijos Centro Komitetas ir TSRS Ministeriu Taryba karštai sveikina Lietuvos TSR kolūkiečius ir kolūkietes, tarybinų ūkių ir RTS darbininkus bei darbininkes, žemės ūkio specialistus, partinius, tarybinius profsąjunginius ir komjaunimo darbuotojus bei visus darbo žmones savo pasiektais laimėjimais ir reiškia jstilkinimą, kad respublikos žemės ūkio darbo žmonės, įkvępti TSK CK gruodžio Plenumo nutarimų ateityje dar atkakliau dirbs, tollais vystydami kolūkų ir tarybinų ūkių visuomeninį ūkių ir smarkiai didindami mėsos, pieno ir kitų žemės ūkio produktų gamybą.

TSKP CENTRO KOMITETAS **TSRS MINISTRU TARYBA**

**LKP ROKIŠKIO RAJONO KOMITETE IR RAJONO
VYKDOMAJAME KOMITETE**

Dėl priemonių pasiruošti 1959 metų kukurūzų sėjai

LKP Rokiškio rajono komitetas ir rajono vykdomasis komitetas apsvarstė klausimą „Dėl priemonių pasiruošti 1959 metų kukurūžų sejal“ ir pažymėjo, kad šiuo klausimu rajone atliktas nemažas darbas. Tačiau, kaip pabrėžiama nutarime, tokie kolūkiai, kaip „Naujas gyvenimas“, „Pirmyn“, „Nemunėlis“, „Rageltai“, „Gegužės Pirmoji“ ir kitų blogai ruoštos kukurūžų sejal.

Partijos rajono komitetas ir rajono vykdomasis komitetas įpareigojo kolūkių pirmininkus, tarybinių ūkių direktorius, partinių organizacijų sekretorius iki š. m. sausio mėn. 5 dienos visuose kolūkuose bel tarybiniuose ūkiuose sudaryti kurūžų auginimo grandis ir organizuoti jų apmokymą.

Rajono žemės ūkio inspekcija įpareigota kurių auginimo grančių grandininkams ižemės ūkio specifistikos organizuoti dešimties dienų seminarą, kuriamo laboratorinių užsiėmimų, valzdinių prie-

monių bei specialių kliniko filmų pagalba aptarti kukurūzų auginimo klausimą. Tokie pat seminarai vasario—kovo mėnesiais numatyti organizuoti kiekvienam kolūkyje bei tarybiniam skyriaus

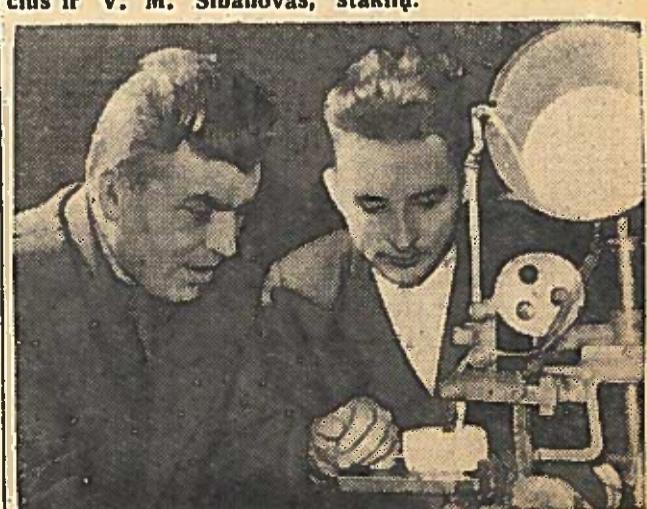
Kol ūkių valdybos įpareigotos užtikrinti, kad kukurūzų auginimo grandys žemos metu sukauptų kiekvienam kukurūzui ha nemažiau kaip po 30–40 tonų organinių trąšų, jas ga- bentų į išskirtus plotus ir ši darbą užbaigtų iki š. m. kovo 1 dienos. Svarbiausiu grandžiu darbu žemos laikotarpiu privalo būti marke- rių ir kitokio invento- riaus, skirto kukurūzų sėjai kvadratiniu-lizdi- niu būdu bei pasėlių priežiūrai, pagaminimas ir remontas, kuris pri- valo būti baigtas iki š. m. kovo 1 dienos.

Jamųjų.
Pirminės partinės organizacijos bei apylankių Tarybos įpareigotos telkti kolūkių valdyboms konkrečią paramą ruošiantis kukurūzų auginimui, organizuojant kolūklečių tarpe platu aškinamajį darbą.

NOVATORINIŲ PASIŪLYMŲ
ČUVAŠIJOS ATSR. Če-
boksaro elektrinių aparatų
gamyklos racionalizatoriai
ir išradėjai palaikė Mask-
vos įmonės „Kaučiukas“
darbininkų iniciatyvą su-
darant novatorinių pasiū-
lymuose sostinėje fondą

Nuo traukoje: žemės ūkio mokslų akademijos narlys — korespondentas profesorius Džebrajlas Huseinovas ir laborantė Sakina Huseinova laboratorijoje.

B. Kapluno ir G. Mačeikio
(TASS) nuotr.

MŪSŲ ATEITIES PLANAI

Praėjusieji metai rajono vienilio ūkio valdybos kolektivui atneše nemažų laimėjimų. Darbininkai ir tarnautojai sugebėjo išvystyti platų socialistinėj lenktyniavimą, geriau išnaudoti vienilius rezervus. Per metus darbo našumas pakilo 2,9 proc., išleidžiamosios produkcijos savikaina sumažėjo 1,3 proc.

Socialistinis lenktyniavimas larp alskirų gamybinių cechų davė labagū rezultatų. Štai metalo cechų metini gamybos planą išvkdė 102,7 proc., stalių cechais — 106,5 proc., Rokiškio slušvyla — 168 proc. Vizumoje vienilio ūkio valdyba metini bendrosios produkcijos išleidimo planą išvkdė 106,9 proc.

Tačiau lai tik didelio darbo pradžia. Žymiai didesni darbai mūsų ląuklia šiame septynmete. Dabar visas darbininkų ir tarnautojų kolektivas atidžiai svarsto drg. N. Chruščiovo pranešimo TSKP XXI suvažiavime tezes.

Perspektyviname vienilio ūkio valdybos septynmečio plane bendrosios produkcijos išleidimo planą numatyta padidinti 54,6 proc. lyginant su praėjusiais metais. Štai metais bus pradedamos gaminti geležinės statinės. Rajone

N. TRASTAŠENKA
rajono vienilio ūkio
valdybos pirmės partinės
organizacijos sekretorius

yra labai opus gyvenamujų namų statybos klausimas. Kad tai greičiau išsiplėstę, jau štai metais bus pradėta statyti statybinių blokų gamybos įmonė. Per metus šlojti įmonė pagaminas apie vieną milijoną statybinių blokų. Iki šio laiko rajone buvo būgai išnaudojama pilgi statybinių medžiagų — molis. Todėl 1960 metais bus pradėta statyti stambi plynų gamybos įmonė. Jos pajėgumas 1965 metais bus 8 milijonai plynų per metus.

Gyventojų ir mesto gerbūvio pakėlimui šiu metų pabaigoje bus atiduota eksploatuoti vieno kilometro ilgio vandentiekis ir kanalizacija. Šiemet bus pradėta didelio būtinio aptarnavimo kombinato statyba.

Trokšdami idėti i septynmetį savo indėli, mūsų darbininkai prisidėmė naujus, padidintus socialistinius išpareigojimus. Socialistiniame lenktyniavime pirmavaisiai sluviuose cechais. Vien per gruodžio mėnesį šis cechais sutaupė 107 metrus medžiagos. Visas cecho kolektivas, priartardamas žemės ūkio mašinų gamyklos tekinėjų brigados iniciatyval, išpareigojo gyventi ir

dirbli komunistiškai. Viši cecho darbininkai išpareigojo per 5–6 metus išgyti vidurinį išsilavinimą.

Mūsų partinė organizacija visa laiką kovoja, kad socialistinis lenktyniavimas cechuose ir brigadose būtų veiksmingas, skatinu darbininkų kūrybinę minij ir iniciatyvą. Nemaža šiame darbe nuveikė agitatorai, sieninė spauda.

Didelius planus ateličiai nusibrėžė mūsų kolektivas. Ir nėra abejoniés, kad plačiai vystant socialistinių lenktyniavimą, šie planai bus sekmingai išvkyduti.

Dvigubai dauglau

Neblogai padirbėjo praėjusiais metais mūsų tarybinio ūkio darbininkai. Per metus kiekvienam šimtui ha naudmenų buvo pagaminta po 47 centnerius mėsos, o šimtui ha arimo — po 48 centnerius kiaulienos. Lyginant su 1957 metais, mėsos gamyba praėjusais metais buvo padidinta dvigubai. Praėjusais metais geriausiai dirbo kiaulų šerikės Nastė Piestinytė, Stefa Grigaitienė, Kastė Danilevičiūtė.

V. MATULEVIČIUS
Rokiškio tarybinio ūkio vyr. zootechnikas

STATYBOS ORGANIZAVIMO NEATIDÉLIOTINOS PROBLEMAS

Mūsų respublikoje dar nebuvo tokų didelių pramonės, žemės ūkio ir civilinės statybos tempai, kokie numalyti artimiausiam septynmečiui.

1959–1965 metais

tekė pakelti darbo našumą statybose 60–65 procentais. Tai pasiekė galima tik plačiai naudojant industrinius gamybos metodus, didinant statybų surenkamumą, kompleksiškai mechanizuojant darbus. Todėl mūsų pirmaelis uždaviniys yra toliau išvystyti statybinių industriją.

Statybinių medžiagų pramonė Lietuvoje vystosi gana dideliats tempais, bet statybinių organizacijų nuosava gamybinių bazė auga labai lėtai. Tiesa, statybinių organizacijos savo jėgomis gamina nemaža surenkamojo gelžbetonio. Antai, Kauno statybos trestas kiekvienam mišlijonui rublių staty-

bos-montavimo, darbų panaudoja 305 kubinius metrus surenkamųjų gelžbetoninių detalų bei konstrukcijų. Tačiau šiu dirbinių kokybė dar yra žema, o savikaina — didelė.

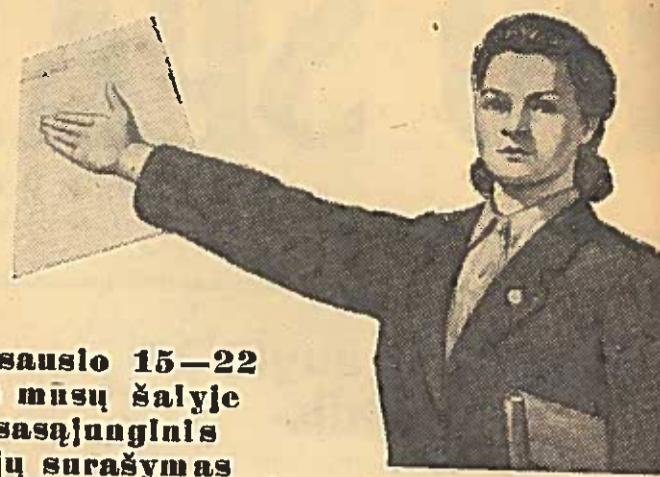
Būtina specializuoti statybinių detalų gamybą medžio apdirbimo kombinatuose. Stambus kombinatas turi pilnai aprūpioti statybų reikmes stalių dirbiniams.

Svarbi statybinių industrijos problema yra pagerinti mechanizmų panaudojimą. Jų parkas pastaraisiais metais žymiai išaugo, tačiau technika išskaidytą daugelyje smulkų statybinių organizacijų. Dėl to mechanizmai panaudojami nepilnu pajėgumu, dažnai prastovi dėl to, kad nėra pakankamai platus darbų fronto. Be to, sudaro sunkumų remontojuant mechanizmus.

Norint sekminai išvkydili didžiuliaus uždavinius, išskeltus drg. N. Chruščiovo pranešimo TSKP XXI suvažiavime tezėse, reikia kuo sparčiausiai pašalinti šiuos trūkumus.

A. BIALOPETRAVICIUS
Lietuvos TSR statybos ministras

TARYBŲ LIETUVOS PILIEČIAI!

1959 m. sausio 15–22
dienomis mūsų šalyje
vyks Visasąjunginis
gyventoju surašymas

Gyventoju surašymas turės dižiulę politinę ir ūkinę reikšmę. Jo duomenys bus panaudoti sudarant komunistines statybos planus, kuriems linkmė duos Tarybu Sąjungos Komunistų partijos XXI suvažiavimas. Nėra tokios ūkinės ir kultūrinės veiklos srities, kurios tolimesnis vystymas nereikalautu duomenų apie gyventoju skaičių, sudėti ir teritorinių pasiskirstymą.

Surašymas bus vykdomas pagal stovį, koks bus 12 val. nakties iš sausio 14 d. i 15 d. Surašymas prasidės sausio 15 dieną 8 val. ryto ir tęsis 8 dienas. Tai atlikis tam paruošti surašinėtojai. Jems bus išduoti pažymėjimai ir specialias žetonai, kuriuos jie turi patiekti gyventojams prieš pradedant apklausimą.

Surašymas vyks asmeniškai apklausiant gyventojus, nereikalaujant jokių dokumentų. Gyventojai bus surašomi jų gyvenamojoje vietoje, nors ir laikinoje, neprieklausomai nuo to, ar jie priegirsti, ar ne.

Pirmają dieną surašinėtojai ne-

Lietuvos TSR Statistikos Valdyba

IZOLIACINĖS MEDŽIAGOS PABALTJO STATYBOMS

Vilniaus silikatinių mečeche mechanizuotų gamyklos teritorijoje jau įrengtas pirmas Pabaltijoje mineralinės kolektivas baigia pasiruošti gaminti produkcią, bandomi agregatai ir mechanizmai.

1959 metais įmonė iš Maskvos ir Baltarusijos liudties ūkio tarybų išsprendė išleisti dauglau kaip 5 tūkstančių tonų mineralinių vatos. Paleidus pilnu pajėgumu dvi ly-

dymo krosnis, cechas visiškai aprūpins Pabaltijo statybas izoliacinių medžiagomis ir kasmet gaminis iki 12 tūkstančių tonų produkcijos.

Be mineralinės vatos čia numatoma pradėti gaminti puslau kietas izoliacines plokštės ir statybinių veltinių.

Instituto mokomasis ūkis

KIEVE SRITIS. Belocerkovsko žemės ūkio institutas turi didelį mokomajį ūkį. Dabar jis beveik visumoje aptarnuojamas pačių studentų. Agronomijos fakultete studentai patys atlieka sejų, prižiūri pasėlius, nuimia derilių. Praktikoje jie išsavinia traktorininko profesiją, dalyvauja žemės ūkio mašinų remonte. Zootechnijos fakulteto studentai dirba gyvulininkystės ferme.

Praėjusais metais mokomajame ūkyje iš kiekvieno hektaro gauta po 22,6 cent grūdų, tame skaičiuje žiemenkričių — 32,2 centnerio iš hektaro. Iš kiekvienos karvės primelžta daugiau kaip po 4300 kg pieno.

Nuo rinkoje: zootechnijos fakulteto trečio kurso studentas komjaunuolis Aleksandras Manukovas ruošiasi mechanizuotam karvių melžimui. Kairėje — mokomojo ūkio instruktörė Marija Foma.

NAUJA LIETUVOS KINOFIKACIJOJE

Vilniuje atidarytas naujas kronikinių-dokumentinių filmų kino teatras. Jis aprūpintas modernia aparatūra ir ekrano su papildomu apšvietimu. Tai jau 642-as veikias respublikoje kino įrenginys.

Ateinančiam septynmete kinofikacijos darbal Lietuvoje bus lotau plečiami. Respublikoje bus atidaryti 24 nauji kino teatrai. Be to, užplanuota pastatyti 50 naujų pastatų kai kurieems dabar veikiantiems kino teatrams. Vilniuje bus pastatytas panoraminis kino teatras. Šimlas nauju kino įrenginių pradės veikti kaime. Didinamas plėtaekraninių kino teatrų skaičius. Jie statomi netink Vilniuje ir Kaune, bet ir kai kuriuose rajonų centruse.

DOKUMENTAI PASAKOJA

Prieš kurį laiką iš spaudos išėjo Moksly akademijos istorijos instituto leidinys „Lietuvos TSR istorijos šaltiniai“ (III t.). Šioje knygoje randame įdomius 1917–1919 metų dokumentus apie Lietuvos darbo žmonių didvyriškas kovas už savo laisvę ir nepriklausomybę. Didele dalis dokumentų skelbiama pirmą kartą.

Žemaičiai spausdiname išraukas iš kai kurių dokumentų, kuriuose atispindi buržuazijos bei ėgiškumas prieš revoliucinę Lietuvos laudij. Išdavikiškas buržuazijos bel įvairių reakcionierų — Vakarų imperališkių larnų vadmuo sioplinant Tarybų vajdžią Lietuvoje.

„BOLŠEVIZMO PAVOJUS“

Vokiškų okupanų leidžiamas dienraštis „Dabartis“ 1918 m. spalio 3 d. po antrašte „Bolševizmo pavoju“ rašė: „Lyg tikra ugnis, ir bolševizmo idėja... vis labiau apima gyventojų širdis ir protą... Dar daugiau maisto dėl griežtai socialistinei sroviui suteikė simtai tūkstančių paragružių iš Sovietytų respublikos“.

Šlame buržuazinių okupantų bei jų talkinių-buržuazinių nacionalistų laikraštai kaip vis dažniau nuskambėdavo liūdną gaidelę.

Ne su mažesne balme raše ir pats kalzernis generolas Maksas Hofmanas 1918 m. gruodžio 16 d. dienraštyste: „Mūsy kareiviai nori daugiau kariauti ir nepareiškia bolševikams jokio pasipriešinimo...“

VIURTEMBERGO GRAFAS- „GELBETOJAS“

Kalzernis generolas Maksas Hofmanas savo dienoraštyste 1917 m. rugpjūčio 15 d. be kilia rašė: „Lietuviai tiek pat gali save valdyti, kiek

mano dukraitė iža gali save auklėti“.

Taip galvojo aukšto rango okupantas. Ne kilaip tuo metu galvojo ir jo klapčiukai—lietuviškieji buržuaziniai nacionalistai. Jų sudaryta vadinamoji „Lietuvos Taryba“ 1918 m. birželio 4 d. paskelbė tokį nutarimą: „*Lietuvos Taryba siūlo jo šviesybei Vilhelmui hercogui fon Urachui, Viurtembergo grafui, Lietuvos karaliaus vainiką...*“

Tačiau naujam „kalzerniam Mindaugui“ nelemta buvo alsišėli i sostą. Revoliucinė Lietuvos darbo žmonių kova už Tarybų valdžią vystėsi ne tik prieš vienos buržuaziją, bet ir su didžia neapykanta prieš plėškiškus kalzernius okupanius, kurių peršamas „Leluvuškas“ karalius negalejo iureti ne mažiausio pasiseki-mo.

ŠAUTUVAI IR REAKCINGI KUNIGAI

1919 m. vasario 9 d. Vilniaus revoliucinio pulko komisaro pranešime sakoma: „*Jiezno ivyko susirėmimas su Lietuvos baltagvardiečių gaujomis... Mūšio lauke baltieji paliko apie 70 užmušty ir sužeistų, 33 paimti nelaisvę...* Yra vienas kunigas, kuris, kaip pasakoja vietinių gyventojai, buvo vienas svarbesniųjų baltagvardiečių organizatorių“.

Panašių dokumentų „Lietuvos TSR istorijos šaltiniuose“ yra nemaža. Jie aktualiai išludija, kaip buržuazija apgaullingais pažadais, spekuliuodama veldmai-niškais patriotinius bet religinius jausmus, vilijoja jaunuolius į karaliomenę ginių kapilišlį interesų. Ir ne tik vilijoja pažadais bet ir badu verlė:

„*Suvalky gubernijoje storkliai ūkininkai badu verdia darbininkus stoti į*

kariuomenę. Jie tik degtinės varymu, šmukliai-mu uželima, o badaujančių darbininkai tegul eina savo kraują lieti, kad jie dar daugiau galėtų prisiluputi—skelbė 1919 metų pradžioje Lietuvos ir Baltarusijos Komunistų parlilos Centro Komiteto atsišaukimą, demaskuojanlis buržuazijos išdaviklišku-ma.

„SAVI“ IR SVETIMI ŽUDIKAI

Visa ellė rinkinyje paskelbtų dokumentų parodo, su kokiu išda-vikliškumu ir žvérliškumu Lietuvos buržuazija slengėsi pagretinti Vakarų imperialistų žygį i Lietuvą prieš bestvystančią proletarinę revoliuciją.

A. V. Daleso memorandume (1918.XII.30) JAV vyriausybėl jrodi-nėjamas reikalingumas sujungtomis imperialistų jėgomis išlaikyti Lietuvą ir Lenkiją, kaip pas-kealinį barjerą nuo revoliucinės idėjos plitimą i Vakarus. „*Pilsudskio vyriausybė*, — sakoma šlame memorandume, — yra pasiroduusi ir nori bendradarbiuti su lietuviu... Tokią informaciją suteikė p. Gabrys, žymus lietuvių lyderis, kuris ką tik atvyko į Paryžių...“

Toliau šlame dokumente sakoma, kad tas „ponas Gabrys“ alsišako nuo Lietuvos nepri-klausomybės ir siūlo sajungą su Lenkija...

Kitame dokumente — JAV pasiuntinio Dani-Joje Osbornu rašle vals-tybės sekretoriui dėl pagalbos suteikimo Lietuvos buržuazijai (1919. 1.6.) — pažymima: „*Pagėdaujama amerikiedių karių, kurie galėtų būti atgabenti per Liepoją...*“

Iš liaudininkų lyderio M. Slezevičiaus rašto Vokietijos vyriausybėl sužinome, kaip jis iš-davikiškai praše palikti vokiečių armiją Lietuvos kovai prieš Tarybų valdžią.

Šie dokumentai, pa-skelbti „Lietuvos TSR istorijos šaltiniuose“, padeda suprasti, kaip užsienio interventai ir vietinė buržuazija 1919 metais užgtaužė Tarybų valdžią mūsų krašte.

LIAUDIS — NENUGALIMA!

Štai dar vienas, daug ką pasakančios dokumentas — išreuka iš buržuazijos Ministrų kabinete posėdžio (1919.VII.1.) protokolo apie revoliucinės ištakų pa-sireiškimą karaliomenės tarpe. Štai kaip buržuazinis „ponas ministeris“ sielvartavo: „*Tiekimo ir maitinimo ministras aiškina, kad ...buvo ateitiškumy, kada kareiviai atsiekė*

šaudyti nuteistą komunistą, nos žmonių parodymale jis nisko blogo nėra padares...“

Taip kareivai atsiskyravo šaudyti komunistus, nes jų širdys buvo su jais. Komunistus šaudė pirklausėjai darbo žmonių priešai bei akli jų samdiniai. Daugiau kaip 20 metų užsitieses reakcijos slau-tėjimas negalejo palaužti liaudies, nes liaudis — nenugalima!

Paškelbtai dokumentai rodo, kad apie Lietuvos Komunistų parliją telkėsi visi, kas buvo likras savo tévynės patriotas, kieno širdys buvo kupinos mellės engiamal liaudžiai.

Orenburgo srities Orsoko sintetinio spirito gamykla — pati jauniausia žmonė srityje. Techniniis spiritos čia gaunamas iš naftos perdirbimo gamyklos atliekų.

Nuotraukoje: gamyklos pirmūnai: duju paskirstymo cecho viršininkas I. Semionovas (kairėje) ir vyr. mašinistas Anatolijus Tarapovas prie šaldytuvų.

RAJONO DŽDT VYKDOMAJAME

KOMITETE

Dėl priemonių apsaugoti gyventojus nuo susirgimų helmitozėmis ir kitomis ligomis, bendromis žmonėms ir gyvuliams

Rokiškio rajono DŽDT vykdomasis komitetas pažymi, kad rajono svelkatos apsaugos, veterinarijos, vietinio ūkio valdybos, ūkietimo skyriaus, vartojų kooperatyvų darbuotojai, apylinkų Tarybų komitetai, tarybiniai ūkių, kolūkių, įmonių ir organizacijų vadovai nepakankamai imasi priemonių, kad apsaugotų žmones nuo susirgimų pavojingo ligos, kuriomis galima apskirštis nuo gyvulų: tri-chimeliže, temidoze (kaspinuočias), brucelioze, tuberkulozoje ir kt.

Rajono gyvulininkystės produktų perdibimo įmonėse, sandžiuose, viešojo maitinimo įstaigose reikiamai nesutvarkyta medicininė ir veterinarinė-sanitarinė kontrolė.

Rajone nestatomos skerdimo alkstelės. Gyvuliai skerdžiami pakiemais, ir todėl negalima paikrinti, ar skerdienė yra tinkama maistui.

Rajoninė ligoninė nepakankamai rūpinosi temidozių (kaspinuočių) likvidavimu, gyventojų tarpe neaiškinino, kokia žala daro susirgimas trichimeliže ir kaip nuo šios ligos apsaugoti.

Rokiškio rajono DŽDT vykdomojo komiteto sprendimu patvirtintas kovos priemonių su helmitozėmis planas 1959 metams.

Kiekviename kolūkyje ir tarybiname ūkyje, Salose, Kamajuose, Panemunėlio geležinkelio stotyje, Juodupėje 1959 metais įrengti gyvulų skerdimo alkstelės, aptarnaujančias 4–6 km atstumą zoną. Nuo 1959 metų sausio 1 d. Rokiškio mieste uždrausti gyvulų skerdimą pakiemais. Gyvulius skerstis Rokiškio miesto skerdykloje. Asmenis, nusižengusius nustatytai gyvulų skerdimo tvarkai, bausti plinigine bauda iki 300 rub.

Būtina tinkamai sudoroti paskerstus arba kritusius gyvulius. Nušautų vilkų, lapių ir kitų žvérių lavonus ir jų liekanas patys medžiojotai turėti sunaikinti pagal visus veterinariinius-sanitarinius reikalavimus. Reikia sustiprinti kensmingų graužikų naikinimą gyvenamidose namuose, grūdų sandžiuose ir gyvulininkystės fermose. Naikinti valkataujančius šunis ir kates. Visur tinkamai sutvarkyti išvietes.

Visose septynmetėse ir vidurinėse mokyklose supažindinti moksleivius, kaip reikia saugotis nuo ligų, bendru gyvuliams ir žmonėms, padedant šlame darbe medicinos darbuotojams. Apsisaugojimui nuo šių ligų gyventojų tarpe organizuoti platū aikškinamųjų darbų.

PRIE NAUJAMETINĖS EGLĖS

Linksmai ir įdomiai moksleiviai traukė bilietus. Čia buvo laimėta Kamaju vidurinės daug vertlingų dailėtų. Foto aparatai laimėjo septintokė Gančiauskaitė, Šachmatus — Jagas ir daugelis kitų.

Labai linksmai buvo prie naujametinės egliūlės.

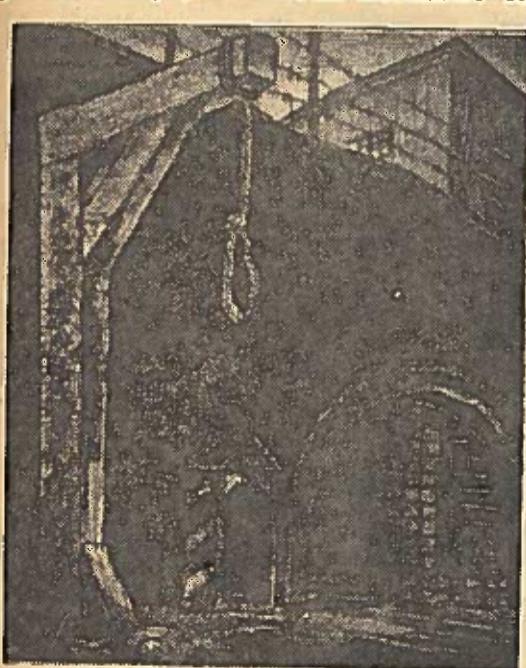
S. Kaležinskas

PRAEITIES PIKTŽAIZDĖS

Sekmadienio rytas. Vytauto gatvėje didelis judėjimas. Mat, šan-dien turgaus drena. Žmonių minioje, stum-damas rankinį vežimėli, pasirodo pagyvenęs žmogus su tamslais aki-niais. Jo vežimėlis, pakrautas įvairoiomis „prekėmis“, susiloja vlename turgaus kom-pultyje. „Prekyba“ prasideda. Iškyla įvairoios atsarginės dviračių ir šlaip įvairoi namų apy-vokos dailėtų dalys.

Turguje pasirodo milicininkas. Smulkus spekulantėlių tuoju pradėjimas. Mat, ūkėjimas. Ši užkielėjusi spekulantą daugelis gerai pažsta. Prisidengę šaltkalvio leidimu, duodančiu tel-se priliminėti piliečių užsakymus, jis išvystė plačią spekuliaciją: va-žinėjo po įvairoius miestus, supirkinėjo di-desnj pareikalavimą turinčias dailis, o iš ro-kisklelių už jas plėšda vo keleriopai brangiau. O užklupias pasileisindavo: „Naujos dailys man reikalingos laisani dviračius ir kilus dailėtus. Aš nespakultuoju...“

Bet ir qsočiui aša iki laiko. Vieną gražią die-ną Dilys papuo-lė. Jo vežimėlyje buvo rastos spekuliacijai skirtos prekės. Ir ne tik vežimėlyje — jų atsirado ir kišenėse, ir nei užan-tyje... Žūlus spekulantas Di-

Buržuazinės reakcijos Lietuvoje vedamoji kryptis ir St. Žuko karikatūra

V. Štaury

PO SPALIO VĒLIAVA

4 psl. 1958 m. sausio 4 d.

Užsienu

VIETNAMO DEMOKRATINĖ RESPUBLIKA. Slovingai Vietnamo didvyrei Čan Tchi Li 26 metai. Kaičiai daugelis jos bendraamžių ji dalyvavo Pasipriestinimo įdėjimėje. Po 1954 metų ji liko savo tėviškėje Djen Ban rajone ant Šiaurės ir Pietų Vietnamo sienos. Trokšdama matyti savo Tėvynę sujungta, 1955 metų vasarą ji surinko savo žemiečių parašus po pareiškimu dėl abiejų šalių sujungimo. Šis pareiškimas buvo perduotas SNO Tarptautinės kontroliūs komisijos atstovams, 1955 m. Čan Tchi Li buvo du kartus areštuota Pietų Vietnamo valdžios.

1956 m. kovo mén. ji trečią kartą areštuoja, ji buvo žvėriškai kankinama. Nesenai Čan Tchi Li buvo išvežta iš Pietų Vietnamo gydoma ligoninėje Chanojuje.

Nuotraukoje: ligoninės gydytojas daro per-

Fam Du (Vietnamo informacijos agent.) nuotr.

Valstažolių perdīrbimo fabrike

Švenčioniu valstažolių perdīrbimo fabrikui — 75 metai. Tai seniausia tokio pobūdžio įmonė visoje šalyje. Fabrikas perdīrba valstažoles, o taip pat organizuoja jų paruošas. Įmonė nuolat plečiama. Ne trukus bus perduotas eksplauotuti naujas didelis korpusas.

Masų respublikoje renkamos daugiau kaip 70 pavadinimų valstažoles. Kasmet jų surenka apie 120—150 tonų. Švenčionelių, Vareno rajonuose valstažolių rinkimas tapo tradicija.

Vilniaus krašte valstažoles ne tik renkamos pievose ar miškuose, bet ir auginais ištisomis plantacijomis. Pernai Vilniaus rajono „Marijampolio“ kolakis valerijonų daigais apsodino pusantro hektaro plotą. Siemet valerijonai gerai paėgėjo. Numatoma gauti 4,5 tonos džiovintų šaknų. Kolakis, pardavęs jas valstybei, tikisi gauti apie 45 tūkstančius rublių pelno. Ši rudenį minėtame kolakyje valerijonų numatoma apsodinti 5 hektarus. Švenčioniu rajono „Jauniosios gvardijos“ kolakis turi valerijono, ramunėlių ir metų plantacijas. Dabar valstažoles pradėjo auginti Kupiškio, Dusetų, Kaišiadorių bei Naujosios Vilnios rajonų kolakai, o taip pat kai kurios mokyklos.

Fabriko produkcija naudojama ne tik mišų šalyje. Siemet 25 tonos meškauogiu buvo eksportuota į Čekoslovakiją. Perdirbtos valstažoles slunciamos į Vokietijos Demokratinę Respubliką, Mongolijos Liaudies Respubliką, Pietų Ameriką ir daugelių šalių.

Nuotraukoje: fabriko priemėja N. Romaslovskaja (dešinėje) ir pokuotoja Z. Gudeliene ruošta gatavą produkciją iš-

J. Juknevičiaus tekstas
L. Salčio (ELTA) nuotr.

Nauja TECHNIKA

Naujas žingsniuojuojantis ekskavatorius

Triaukštis namas pasi-
rodyti nedideliu pastatu, kai greta jo bus žingsniuojuojantis ekskavatorius „ES-8-60“, kurį gaminti pradėjo Novo-Kramasko mašinų gamykla. Ekskavatorius skirtas žemes kasimo darbams, hidro-irriginių ir irrigacijos sistemų statybai. Ši žemės sekurta žingsniuojuojančio ekskavatoriaus „ES-8-60“ pagrindu. Kaušo talpa padidinta nuo 6 iki 8 kubinių metru. Ekskavatorius „ES-8-60“ naudojamas, palyginti su ekskavatoriumi „ES-6-60“, duos vieną milijoną 600 tūk-

tasių rublių metinės ekonomijos.

Keltuvas silosai

Siloso iškrovimas iš tranšeju — daug darbo reikalaujančios procesas. Siam darbut palengvinti Karačajevė-Cerkasko autonomės srities Malo-Karačajevė rajono žirgyno Nr. 168 dirbtuvilių vedėjas V. Jarinas sukonstruavo keltuva, kuriuo lengva išimti iš tranšeju silosai ir krautis iki automašinas. Žirgynė pagaminti jau trys tokie mechanizmai.

Keltuva aptarnauja du žmones. Jo punaudojimas

įgalino pusketvirtą karto sumaištini darbo sąnaudas išsimant silosą.

Anglijoje statomos bazės Amerikos raketinių svininių paleidimui. Prieš tai protestuoja vši, kas nenori, kad į juo būtų įvežamas mirti nešansis ginklas.

Nesenai į Saufemą, į statybos alkštę dėl Amerikos raketų paleidimo atėjo didele demonstrantų grupė. Policia išvalikė demonstrantus ir apipylė juos vandeniu.

Nuotraukoje: policija susidoroja su vienu demonstracijos dalyviu.

Redakcija: Rokiškis, Tarybų a. Nr. 22. Telefonas: redaktoriaus — 18, redakcijos 157.

Kaip atsakyti į surašymo klausimus?

Trylikas klausimas

R. KLIŠYS
CSV rajono inspektorius

darbo vietę“ ir turi būti nurodyta paskutinė darbo vieta, atsakydam i 13 ji klausimą, nurodo užsiėmimą paskutinėje darbo vietoje.

Kolūkiečių šeimai, kurie tik prižiūri gyvulius ir dirba žemės ūkio darbus savo pagalbinuose ūkiose, laip pat darbininkų, tarnaujančių ir amatininkų šeimai narių, dirbančių pagalbiname žemės ūkyje, i 13 ji klausimą alsako: „pagalbinis žemės ūkis“.

Darbininkai turi tiksliai nurodyti konkretų užsiėmimą, pavyzdžiul, „tekintojas“, „irankių šaltkalvis“, „kompresso raus mašinistas“, „irankių ruošėjas“ ir pan.

Tarnaujančių turi nurodyti jų pareigas arba atliekamą darbą, pavyzdžiul: „ekonomistės-planuotojas“, „matematikos dėstytojas“, „gydytojas-chirurgas“ ir t. t.

Tarybinių ūkių bei RTS darbininkai ir kolūkiečiai turi nurodyti tam tikrą specialų darbą tarybiniam ūkyje, RTS ar kolūkyje, pavyzdžiul: „kolakio pirmininkas“, „melžėja“, „traktorininkas“, „zooteknikas“. Jeigu apklausiamasis yra brigadiņkas, tai jis turi nurodyti: „traktorinės brigados brigadiņkas, ar laukiniųkystės brigados brigadiņinkas“.

Nekooperuoti amatininkai nurodo amato, verslo, darbo pavyzdžiul: „batsluvys“, „dailidė“, „krosnininkas“ ir t. t.

Dirbančių pas privačius asmenis nurodo jų pareigas, pavyzdžiul: „namų darbininkė“, „auklė“ ir pan.

Asmenys, kurie pavašarį, vasarą arba rudenį dirba sezoniškus darbus, o žiemą nedirba, nurodo paskutinio sezono darbą.

Kolūklio narių, kurie surašymo dieną laikinai dirba pramonėje, statyboje, miškuose, ruošose, dirbančių koliūklių, kaišiadorių, tarnaujančių ūkio produktyje, nurodo tą darbą, kurį jie dirba kolūklyje.

Keičiantieji darbo vietė asmenys, kurie, atsakant į 12 ji klausimą, turi būti įrašyta „keičia-

mės ūkis“ ar ne.

Viename užsiėmimą turintieji asmenims atsakymo į 14 ji klausimą skiltis perbraukia-

ma.

Penkiolikas klausimas

Kurių visuomeninei grupel priklauso (darbininkas, tarnautojas, kolūklietis, kooperuotas amatininkas, vaistinėlis pavieniai ninkas, nekooperuotas amatininkas, laisvos profesijos asmuo,

kulto tarnas)

Kolūklio narių, surašymo dieną lai- dirba pramonėje, s- boje miškuose, ruošose, ir t. t., bet latos dirba kolū- laikomi kolūklietai

Kolūklietų šeimai, dirbantieji vi- savo pagalbiniamame je, laikomi kolūklietai

Kolūklio narių, latos dirbantieji pri- néje, statyboje, i- įstaigose ir pan., n- bantieji kolūklyje laikinal dalyvaujan- kolūklio darbuose, kydam i ši klaus pažymi „darbinis (kolūklio narys)“ „tarnauojas (kolūklio narys)“.

Verslinės koope- jos artelių narių lai- mi kooperuotais ai- ninkais, o ne darb- kais ir tarnauojais.

Asmenys, kurie Čia kuriuo nors ai- namei ir nera artelių rai- lių, asmenys, i- vykdo kartinius p- čių asmenų užsaky- prisikrūmami nekooper- amatininkų visuom- nel grupel.

Nekooperuotais a- tlininkais laikomi pat asmenys, dirbar- vežikais su savo ar- jų tarpe ir dirban- su savo arkliau valst- nėse bei kooperatyv- se organizacijoje.

Valstiečių pa- nininkų visuomen- grupel prisikrūmami as- nys, kurie nera kol- narių ir turi indivi- lū žemės ūki, jeigu mės ūkis yra jų pa- dinis verslas.

Laisvų profesijų menimis laikomi tie- teligentinio darbo i- nės (rašytojai, kon- zitoriai, dailininkai, dytojai ir t. t.), k- nera kurios nors i- gos ar įmonės etat- darbuotojai.

Įšlaikytinių pri- rūmų tarpai vi- meninė grupel, k- priklauso juos (slai- tieji asmenys).

Pensininkai ir sti- dininkai prisikrūmami visuomeninei gru- kurių jie priklausė p- tapdam penini- arba stipendininkais.

Redaktorius Z. LAPINS

KINOTEATRE „SAULU“
I. 4 d. — „Auksas po- ga“ (suaugusiems).

I. 6-7 d. — „Sukla- Jimas“ (suaugusiems).

I. 8-9 d. — „Duok- ka, gyvenime mano“ (suaugusiems).

I. 10-11 d. — „Le- da apie ledinę širdį“.

Čempionų nulems mačas

Ivyko paskutinės 1958 metų Rokiškio miesto šachmatų varžybos tarp dviejų lyderių — V. Gudonio ir A. Andriuškevičiaus. Gudonis jau turėjo vieno taško persvarą.

Atkaklioje kovoje pergalę lai- mėjo A. Andriuškevičius. Tuo būdu abu žaidėjai surinko po 11 taškų iš 12 galimų. Kad būtų išlaikintas varžybų nugalėtojas, tarp Andriuškevičiaus ir Gudo- nio ivyks mačas iš 5 partijų.

A. Žadeikis

Kaip atsakyti į surašymo klausimus?

Trylikas klausimas

R. KLIŠYS
CSV rajono inspektorius

darbo vietę“ ir turi būti nurodyta paskutinė darbo vieta, atsakydam i 13 ji klausimą, nurodo užsiėmimą paskutinėje darbo vietoje.

Asmenys, turintieji užsiėmimą, kuris duoda uždarbių arba pajamas, nurodo to užsiėmimo pavadinimą.

Užsiėmimas šloje darbo vietėje (pareigos arba atliekamas darbas) Asmenys, turintieji užsiėmimą, kuris duoda uždarbių arba pajamas, nurodo to užsiėmimo pavadinimą.

Užsiėmimą reikia nurodyti smulkiai ir tiksliai. Nurodant užsiėmimą, negalima sakyti „vedėjas“, „meistras“, o reikia sakyti; „garažo vedėjas“, „dažymo meistras“ ir t. t.

Darbininkai turi tiksliai nurodyti konkretų užsiėmimą, pavyzdžiul, „tekintojas“, „irankių šaltkalvis“, „kompresso raus mašinistas“, „irankių ruošėjas“ ir pan.

Tarnaujančių turi nurodyti jų pareigas arba atliekamą darbą, pavyzdžiul: „ekonomistės-planuotojas“, „matematikos dėstytojas“, „gydytojas-chirurgas“ ir t. t.

Tarybinių ūkių bei RTS darbininkai ir kolūkiečiai turi nurodyti tam tikrą specialų darbą tarybiniam ūkyje, RTS ar kolūkyje, pavyzdžiul: „kolakio pirmininkas“, „melžėja“, „traktorininkas“, „zooteknikas“. Jeigu apklausiamasis yra brigadiņkas, tai jis turi nurodyti: „traktorinės brigados brigadiņkas, ar laukiniųkystės brigados brigadiņinkas“.

Asmenys, neturintieji užsiėmimo, duodančio uždarbių arba pajamas, bet turintieji savarankišką pragyvenimo lešu ūkinių (pensijs, stipendija, alimentai, pajamos iš patalpų išnuomojimo, sanlaupos ir kt.), nurodo tą ūkinį.

Asmenys, kurie neturi užsiėmimo, duodančio uždarbių arba pajamas, o taip pat kurie neturi savarankiško pragyvenimo lešu ūkinių ir kuriuos išlaiko kitu asmenys savo lešomis, nurodo juos išlaikančius asmenų darbo vietą ir užsiėmimą bei giminystės ryšį, pavyzdžiul, „išlaiko tėvas — RTS „šaltkalvis“, „išlaiko sunus — audimo fabriko inžinierius“ ir t. t.

Nedarbingi kolūklietai, gaunantieji žemės ūkio produktų iš kolūklio fondo, skaitomi kolūklio išlaikytiniams, nepriklausomai nuo to, ar jie turi pagalbinį žemės ūkį ar ne.

Viename užsiėmimą turintieji asmenims atsakymo į 14 ji klausimą skiltis perbraukia-

ma.

Penkiolikas klausimas

Kurių visuomeninei

grupel priklauso

(darbininkas,

tarnautojas, kolūklietis,

kooperuotas

amatininkas, vaistinėlis

pavieniai ninkas,

nekooperuotas

amatininkas, laisvos